

gennem de Behandlinger, det har været Genstand for, og navnlig kan jeg ikke lade være at pege paa det ganske ejendommelige i, at det store Parti i det folkevalgte Ting, som altid taler om Selvstyre i Kommunerne, ikke paa et eneste Punkt har kunnet imødekomme de Ønsker, som Kommunerne gennem deres Repræsentation, gennem Købstadforeningen have fremsat, til Trods for at disse Ønsker, fremsatte fra forskellig Side, i og for sig maa kaldes meget beskædne. Ærede Medlemmer ville jo kende disse Ønsker gennem den Resolution, som foreligger i det Cirkulære, vi have faaet fra Købstadforeningens Repræsentantskab. Det Parti, som jeg hører til, har i Folketinget stillet Ændringsforslag i Overensstemmelse med Købstadforeningens Ønsker, men disse Ændringsforslag ere slaaede ned, man har ikke kunnet gaa med til noget af dem. De have drejet sig om de bekendte Sager, som allerede ere nævnte, nemlig om Navnet for de nye Byraadsformænd, om Amtmandstilsynet og om, hvorvidt adskillige Magistratsforretninger skulle henlægges under Byraadsformanden, som de nu ligge under, eller de skulle fratages ham og lægges under en særlig Embedsmand. Det er ganske rigtigt, hvad der blev sagt, at Spørgsmaalet om Navnet er ganske underordnet, det kommer jo egentlig ikke an paa, hvad den Mand kommer til at hedde, som staar i Spidsen for Kommunens Styrelse, det kommer jo an paa, om denne Mand egner sig dertil, om han har den fornødne kommunale Indsigt og parlamentariske Dygtighed til at føre Sagerne igennem, til at vejlede Byraadsmedlemmerne, lede Forhandlingerne og føre Tilsynet med hele Administrationen i Kommunen. Det er det, der er Spørgsmaalet, og ikke saa meget Navnet. Men, naar Købstadforeningen enstemmigt har udtalt sig for at bevare det gamle Navn, har det vel sin Grund i, at det er en historisk Overlevering, et gammelt historisk Navn, som man gennem Tiderne har faaet kært og forstaar, et Navn, som man gerne vil bevare. Ligesom man altid vil gøre sit til at bevare en god Tradition, saaledes vil man ogsaa bevare dette Navn. Og det kunde næsten synes, som om det Flertal i det andet Ting, som har ment, at man skulde skifte Navn her, har fundet, at naar det hed Sogneraadsformand ude paa Landet, saa maatte det ikke faa Lov til at hedde andet end Byraadsformand i Byen. Det er en Slags honnet Ambition, som jeg finder ganske underlig, og da Spørgsmaalet jo er af saa forholdsvis ringe Betydning, undrer det mig, at man ikke en Gang paa dette

ene Punkt har kunnet efterkomme Købstadkommunernes enstemmige Ønsker. Der er jo stor Forskel paa en Landkommune og en Bykommune, og der er Forskel paa de forskellige Købstadkommuner. En lille Kommune paa et Par Tusind Sjæle eller lignende er jo ikke vanskelig at styre, der er ingen Fremdrift i Byen, dens Forretninger ere ret simple, stadig løbende og ens altid. Der udkræves ikke nogen overordentlig Dygtighed for at styre den, man kan sige, at det gaar nogenlunde af sig selv. Ude paa Landet er det endnu nemmere, fordi Forholdene derude vistnok ere simple end i en saadan Kommune. Men kommer man til en stor By i Fremdrift, er Forholdet et andet. Jeg skal f. Eks. nævne den By, som jeg er fra, nemlig Aarhus, hvis Indbyggerantal i Løbet af den sidste Menneskealder er mere end fordoblet, hvis Budget er steget til en ret betydelig Sum — i Øjeblikket drejer det sig om 8½ Mill. Kr. — og er steget i et endnu stærkere Forhold end Folketallet, en Kommune, som stadig maa anstrenge sig for at bevare den Stilling, som den har, og som maa holde et vaagent Øje med alle de forskellige kommunale Institutioner, den har. Den ejer jo ganske betydelige Institutioner, f. Eks. i Gasværker og de øvrige Institutioner, som den Aar for Aar maa anlægge paa Grund af Folkemængdens stærke Stigning: Nye Gader maa anlægges, nyt Land maa indtages, der maa kloakeres og brolægges o. s. v., o. s. v. En saadan Købstadkommunes Forretninger ere kort sagt ganske mangfoldige og meget omfattende, og der kan for saa vidt være en ganske betydelig Forskel mellem en Landkommune og en Købstadkommune.

Det blev af det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Tvede) sagt, at det var rigtigt, at en saadan Byraadsformand bevarede sit Erhverv. Det kan selvfølgelig lade sig gøre i smaa Kommuner. Men jeg er bange for, at i de store Kommuner som f. Eks. Odense og Aarhus vil Formanden, hvis han vil passe sine Ting, hvis han til Gavns vil sætte sig ind i Kommunens Administration, og hvis han vil have et Øje paa hver Finger og varetage Kommunens Interesser paa alle Punkter, meget nemt faa en Arbejdsdag, der strækker sig ud over den normale, faa en Arbejdsdag paa en 10—12 Timer, og det endda en ret anstrengende. Der kræves jo dette, at han skal være tilsynsførende med alle Kommunens Institutioner, alle de kommunale Forhold, hvad der jo vil sige det samme som, at han skal have Forstand